

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

keligt i den nye lov eller dens bemærkninger.

Ordene i radiolovens § 1 om Danmarks radios selvstændighed er imidlertid ikke begrænset til at gælde programområdet alene. Af hele lovens opbygning og den udtryksmåde, der er anvendt, fremgår det, at selvstændigheden også må gælde de økonomiske og administrative områder, idet det er meget nøje specificeret, i hvilke særlige tilfælde der er gjort undtagelser fra det principielle selvstyre ved henlæggelse af specielle, men meget vigtige beføjelser til ministeren for kulturelle anliggender — og i et enkelt særligt betydningsfuldt tilfælde til folketingets finansudvalg.

Ifølge radiospredningsloven fastsættes licensens størrelse således af kulturministeren efter indstilling fra radiatorådet og med tilslutning fra finansudvalget. Det årlige budget skal godkendes af kulturministeren. Det optages ifølge loven som et særligt afsnit på finanslovens § 2, men efter bemærkningerne til lovbestemmelsen herom sker dette kun til orientering. Ifølge praksis kan kulturministeren uden forelæggelse for finansudvalget godkende afholdelsen af udgifter ud over det på finansloven optagne budget, og oprettelsen af pensionsberettigende stillinger og fastsættelsen af tjenestemandslønninger kan finde sted alene med kulturministerens godkendelse.

Jeg lægger stor vægt på, at den budgetretlige særstilling og den økonomiske og administrative selvstændighed og uafhængighed, der ved loven er tilsikret Danmarks radio, bevares. Danmarks radio er ikke og bør ikke gøres til en statsinstitution. Vi bør som i så at sige alle de vesteuropæiske lande, som vi naturligt kan sammenligne os med, fortsat betragte radiospredning som en offentlig servicevirksomhed, noget, der står uden for den almindelige statsforvaltning, og som ikke er underkastet den bevillingsmæssige praksis, der gælder for statsvirksomheder.

Der har i de senere år hersket nogen uklarhed med hensyn til graden af den selvstændighed, som loven kan anses at sikre Danmarks radio. Ved en ny lov bør man naturligvis fastlægge Danmarks radios status på en så klar måde, at der ingen tvivl kan opstå.

Der er en række forhold, der taler for at give en radio- og tv-organisations ledelse en betydelig økonomisk og administrativ dispositionsfrihed inden for de økonomiske rammer, der af folketinget er fastlagt ved finansudvalgets godkendelse af licensstørrelsen og af kulturministeren ved godkendelsen af årsbudgettet.

For det første vil programvirksomhedens frihed indirekte kunne begrænses ved økonomiske og administrative indgreb fra regeringens eller folketingets side, og selv om der her i landet ikke er tradition for, at man på denne måde forsøger at gøre programfriheden illusorisk, bør loven indeholde et sådant værn mod sådanne forsøg.

Erfaringerne viser dernæst, at de regler, der fastsættes for statsadministrationen og statsvirksomhederne, ofte er uhensigtsmæssige og urationelle i forhold til arten og karakteren af de opgaver, som radio og tv skal løse. En radio- og tv-organisation ligner ikke anden offentlig virksomhed.

En ny radiospredningslov bør derfor utvetydigt fastslå Danmarks radios bevillingsretlige særstilling, præcisere radiatorådets dispositionsfrihed inden for de rammer, der er fastsat ved godkendelsen af licenserne og ved kulturministerens godkendelse af de årlige budgetter, og den bør fastslå, at Danmarks radio ikke er en statsvirksomhed og derfor ikke umiddelbart er underlagt de for statsvirksomheder gældende forskrifter på de økonomiske og administrative områder.

Der er måske grund til at fremhæve, at en sådan ordning, der i sine grundtræk stemmer overens med den, der gælder for alle de udenlandske radiofonier, som vi i årenes løb har betragtet som forbilleder, og som Danmarks radio har haft det nærmeste samarbejde med, ikke på nogen måde placerer institutionen i et økonomisk tomrum. Den indebærer ikke, at radioforetagendet undrages den offentlige sektors økonomiske vilkår, for det vil i sidste instans være folketinget, der fastlægger de økonomiske rammer for virksomheden, og dermed også folketinget, der kommer til at træffe beslutning om væsentlige udvidelser eller indskrænkninger af institutionens virksomhed.

At folketinget uanset den selvstændige stilling, som Danmarks radio bør have, må have mulighed for og lejlighed til at følge hele udviklingen på radiospredningens om-